

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

Nowy projekt systemowy w obszarze wsparcia rodziców i uczniów

17 maja 2012

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

1. Propozycje działań i celów nowego projektu systemowego –
podsumowanie konsultacji

- pomysły na projekt od Forum Rodziców
- proponowane przez Forum Rodziców zmiany prawne

2. Szczegółowe założenia nowego projektu

- beneficjenci
- cele
- analiza potrzeb
- działania projektu w latach 2012-2014
- program działań edukacyjnych
- oczekiwane rezultaty
- wskaźniki – narzędziem oceny i monitoringu oraz
wyznacznikiem sukcesu projektu
- przykłady budowanych standardów w ramach projektu

MINISTERSTWO
MINISTERSTWO

PROPOZYCJE „FORUM RODZICÓW”

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

Podsumowanie przesłanych przez Forum Rodziców propozycji

Przesłano **9 propozycji działań oraz celów** przyszłego projektu

Dodatkowo zaprezentowano **10 pomysłów na zmiany w obowiązującym prawie** w celu wzmocnienia roli rodziców w systemie – różny poziom szczegółowości

Pomysły na projekt od Forum Rodziców (1)

1. System szkolenia rad rodziców:

- a) Przeszkolenie trenerów w zakresie zagadnień związanych z funkcjonowaniem rodziców w szkole, metod aktywizacji rodziców i forów rodziców, inicjowania wymiany doświadczeń między radami.
- b) Inicjowanie powstawania i rozwoju forów rodziców na poziomie lokalnym, dzięki wsparciu trenerów, wykorzystaniu materiałów pomocniczych
- c) Inicjowanie form wymiany doświadczeń – konferencje, seminaria
- d) Przygotowanie materiałów pomocniczych obejmujących materiały szkoleniowe dla trenerów, dla rad rodziców itp.

Pomysły na projekt od Forum Rodziców (2)

2. System wzmacniający rolę rodziców w szkole:

- a) Badania potrzeb rodziców i nauczycieli - modelowanie efektywnych form współpracy opartych na celach
- b) Wypracowanie standardów dotyczących partycypacji rodziców w życiu szkoły, w tym nowe prawo
- c) Przeszkolenie środowiskowych liderów zmian - nauczyciele, rodzice, działacze lokalni, samorządowcy
- d) Stworzenie wzorcowych szkół w każdym województwie np. "szkoła samorządna", które będą koordynować i upowszechniać program na swoim terenie poprzez swoich przeszkolonych trenerów.

Pomysły na projekt od Forum Rodziców (3)

3. Przykładowe działania w projekcie:

- a) Warsztaty plastyczne dla rodziców i dzieci
- b) Rajdy samochodowe
- c) Turniej piłkarski
- d) Szkolenia dla rodziców typu: Szkoła dla rodziców i wychowawców
- e) Redagowanie Gazety Zaangażowanych Rodziców

Pomysły na projekt od Forum Rodziców (4)

4. Wsparcie rodziców w procesie edukacji i wychowania dziecka:

- a) szkolenia w zakresie praw przysługujących dzieciom i rodzicom, a także metod wychowawczych, w tym z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- b) stworzenie forum konsultacyjnego dla aktywnych członków Rad Rodziców, też do prezentacji dobrych praktyk,
- c) opracowanie materiałów informacyjnych dla członków RR.
- d) opracowanie kompleksowego programu rządowego, w tym systemu wsparcia dla rodziców dzieci niepełnosprawnych, zainicjowanie kampanii informacyjnych o tematyce integracyjnej skierowanych do rodziców i nauczycieli szkół masowych,
- e) przygotowanie przez MEN albo przez organizacje posiadające doświadczenie na zlecenie MEN materiałów informacyjnych itp.

Pomysły na projekt od Forum Rodziców (5)

5. Czynne włączenie rodziców w „życie szkoły” – rola, kompetencje, integracja, konsultacje, standardy, prawo

a) Cele projektu:

- podniesienie wiedzy i świadomości rodziców o ich prawach i obowiązkach,
- wzmocnienie rodziców i nauczycieli w umiejętności komunikacji, zapobieganiu konfliktom, budowaniu wzajemnego zaufania w kontaktach z rodzicami,

b) Proponowane działania: obligatoryjne szkolenie dla rodziców 6-latków (pilotaż), przed każdym etapem edukacji spotkanie szkoleniowe dla rodziców; wspieranie działalności konsultantów społecznych (NGO) działające w obszarze współpracy rodzice i szkoła; organizacja szkoleń dla rodziców, dzielenie się dobrymi praktykami, organizacja ogólnopolskich konferencji dla przedstawicieli organizacji rodzicielskich

Pomysły na projekt od Forum Rodziców (6)

- 6. Pilotaż modelu**, w którym przedstawiciele edukacyjnych władz samorządowych, nauczyciele i rodzice z danej placówki edukacyjnej **PARTYCYPACYJNIE** wypracowują program pracy szkoły/klasy poczynając od diagnozy potrzeb uczniów, poprzez uwspólnioną wizję absolwenta przedszkola/szkoły. Ważnym elementem takiego modelu powinny być konsultacje wszystkich etapów pracy z uczniami.

Pomysły na projekt od Forum Rodziców (7)

7. Otwarty konkurs ofert na punkty konsultacyjne

- a) Ogłoszenie otwartego konkursu dla organizacji pozarządowych na prowadzenie Punktu Konsultacyjnego z zagwarantowaniem na ten cel środków finansowych (w wysokości ok. 120.000 zł. rocznie), zabezpieczających jego funkcjonowanie w okresie co najmniej dwóch lat.
- b) Zadaniem Punktu byłoby przede wszystkim służyć radom rodziców:
 - pomocą przy opracowywaniu wszelkich dokumentów związanych z ich działalnością,
 - pełnym serwisem porad w zakresie regulacji ustawowych dotyczących praw i obowiązków rodziców i rad rodziców na terenie szkoły,
 - pomocą w budowaniu poprawnych relacji pomiędzy różnymi organami szkoły i instytucjami zewnętrznymi.

Pomysły na projekt od Forum Rodziców (8)

8. Zmniejszenie barier występujących w edukacji małych dzieci

- a) Podniesienie poziomu kreatywnego prowadzenia zajęć dla przedszkolaków wśród nauczycieli + TIK
- b) Poprawa jakości współpracy między nauczycielami i rodzicami
- c) Podniesienie kompetencji rodziców uczestniczących w projekcie
- d) Podniesienie jakości prowadzonych zajęć dydaktyczno-wychowawczych (matematyka)
- e) Metody realizacji: program interdyscyplinarny, spotkania metodyczne z nauczycielami, kongres, konkurs dla nauczycieli, konsultacje naukowe, konferencja itp.

Pomysły na projekt od Forum Rodziców (9)

9. Podnoszenie wiedzy i kompetencji rodziców szkolnych

- Stworzenie warunków rozwoju kompetencji rodziców poza szkołą i nie tylko dla ich formalnej reprezentacji – rad rodziców.
- Wielotorowe wzmocnienie 6 obszarów uczestnictwa rodzica w życiu szkoły (rodzicielstwo, komunikacja, wolontariat, edukacja domowa, współudział w zarządzaniu szkołą, współpraca ze środowiskiem lokalnym)

Proponowane przez Forum Rodziców zmiany w prawie UPODMIOTOWIENIE RAD RODZICÓW

- A) Doprecyzowanie i rozszerzenie przepisów dotyczących Rad Rodziców i Rad Szkoły w ustawie o systemie oświaty w tym m.in. wprowadzenie do ustawy o systemie oświaty zapisów umożliwiających radzie rodziców, mimo nieposiadania przez nią osobowości prawnej, dokonywania szeregu czynności prawnych niezbędnych do skutecznego działania na rzecz szkoły i polskiego systemu oświaty;

Proponowane przez Forum Rodziców
zmiany w prawie
UPODMIOTOWIENIE RAD RODZICÓW

- B) Wprowadzenie do ustawy o systemie oświaty rozszerzonej kadencyjności rady rodziców (2-3 lata)
- C) Zwiększenie liczby przedstawicieli rodziców w konkursach na dyrektora szkoły
- D) Wprowadzenie zmian w systemie nadzoru pedagogicznego dotyczących oceny pracy szkoły w obszarze współpracy z rodzicami – niezbędne jest zapisanie tego obszaru jako jeden z priorytetów

Proponowane przez Forum Rodziców
zmiany w prawie
SZKOLENIE I FINANSE

- A) Wprowadzenie w ustawie o systemie oświaty zapisów umożliwiających kuratorom oświaty, jednostkom samorządu terytorialnego i Radzie Ministrów tworzenie programów związanych ze szkoleniem rodziców i rad rodziców w zakresie ich praw i obowiązków na terenie szkoły, przy wykorzystaniu na ten cel środków publicznych

- B) Włączenie do programów kształcenia podyplomowego kadr oświatowych zagadnień funkcjonowania rad rodziców oraz aktywizowania rodziców

Proponowane przez Forum Rodziców
zmiany w prawie
SZKOLENIE I FINANSE

- C) Wprowadzenie do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli zapisów umożliwiających publicznym ośrodkom doskonalenia nauczycieli: prowadzenie, finansowanych ze środków budżetowych, programów i szkoleń skierowanych do rodziców i rad rodziców

- D) Wprowadzenie tematyki dotyczącej niepełnosprawności, integracji i praw człowieka do programów kształcenia nauczycieli oraz opracowanie rządowego programu wsparcia dla dzieci niepełnosprawnych i ich rodzin.

Proponowane przez Forum Rodziców zmiany w prawie INNE

- E) Powstanie miejsc, gdzie rodzice mieliby możliwość poszerzania wiedzy ogólnej: pedagogicznej i psychologicznej w obszarze wychowania – pozaszkolna forma edukacji rodziców - „Kawiarenka dla rodziców”

- F) Działania na rzecz rodziców = działania na rzecz dzieci – umożliwienie udziału w projektach nie tylko nauczycielom i uczniom, ale też rodzicom

Szczegółowe założenia nowego projektu BENEFICJENCI

GRUPY DOCELOWE PROJEKTU

„UCZNIOWIE I ICH RODZICE
KAPITAŁEM SPOŁECZNYM NOWOCZESNEJ SZKOŁY”

RODZICE/
RADY RODZICÓW/
RADY SZKÓŁ

UCZNIOWIE/
SAMORZĄDY
UCZNIOWSKIE

DYREKTORZY/
NAUCZYCIELE

Szczegółowe założenia nowego projektu

CELE PROJEKTU

RODZICE/
RADY RODZICÓW/
RADY SZKÓŁ

UCZNIOWIE/
SAMORZĄDY
UCZNIOWSKIE

DYREKTORZY/
NAUCZYCIELE

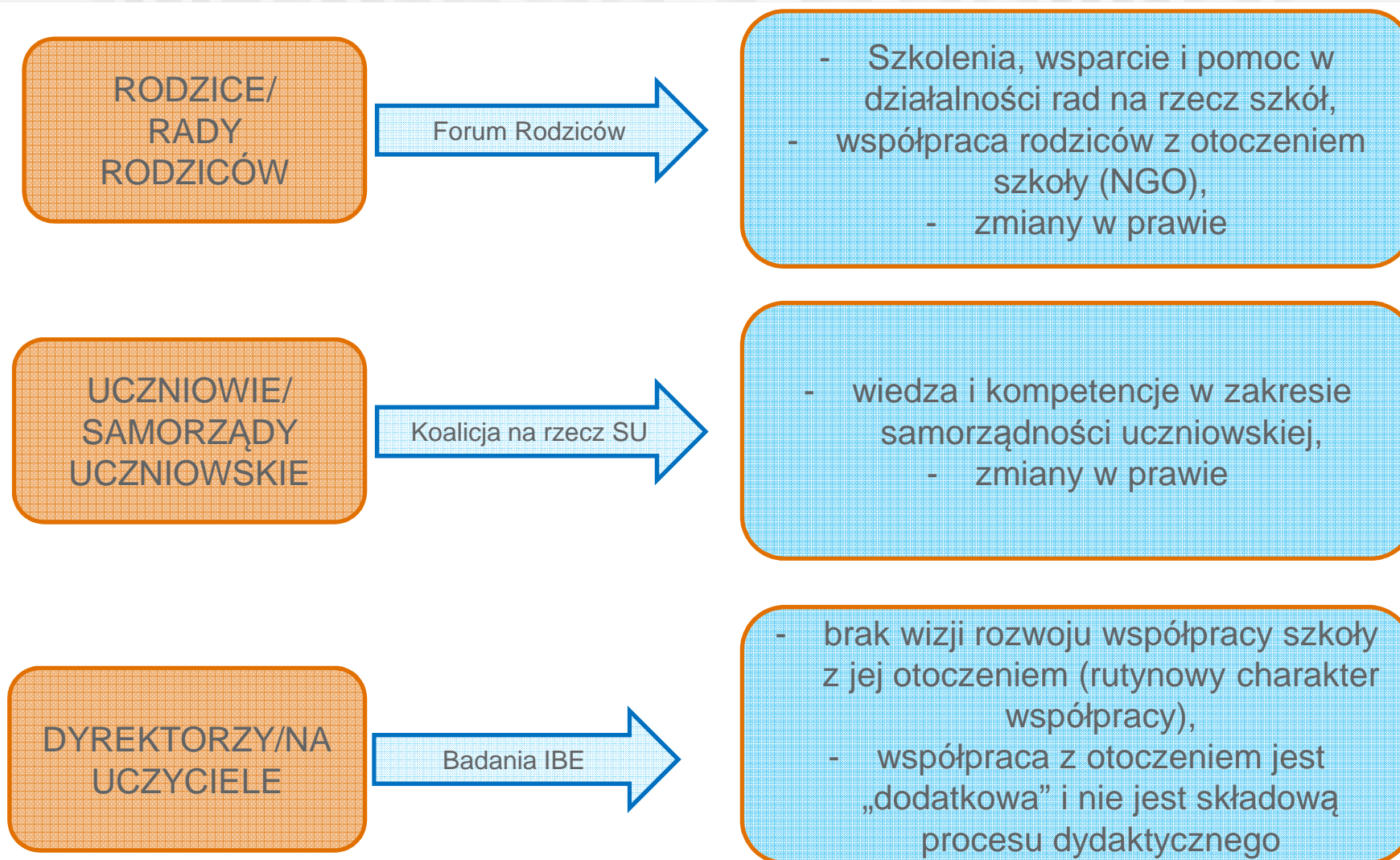
1. Wzmocnienie roli rodziców/rad rodziców i rad szkół oraz uczniów/samorządów uczniowskich w szkole
2. Inspirowanie do poszukiwania nowych formuł wzajemnej współpracy rodziców, uczniów, dyrektorów oraz powodowanie zmian ich postaw

1. Uświadomienie roli jaką pełnią uczniowie i rodzice w szkole
2. Poszukiwanie bardziej efektywnych sposobów współpracy

Szczegółowe założenia nowego projektu

ANALIZA POTRZEB (1)

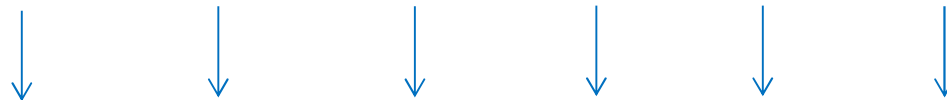

Szczegółowe założenia nowego projektu

ANALIZA POTRZEB (2)

Bariery we współpracy szkoły z jej otoczeniem najczęściej wskazywane przez dyrektorów szkół

- Brak chęci i zaangażowania
- Brak czasu i kadry
- Brak środków finansowych
- Ograniczenia prawne

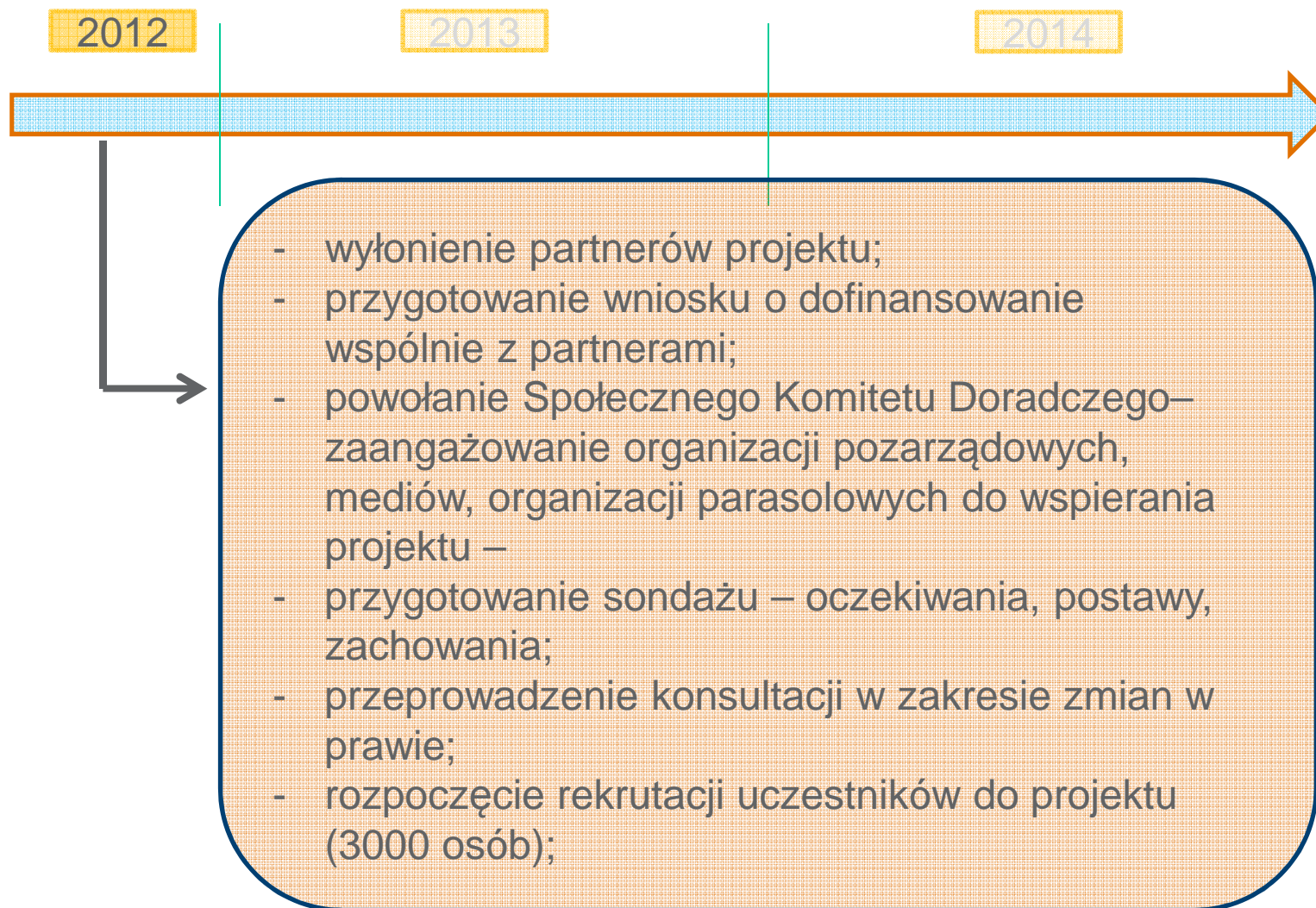

Wzmocnienie i docenienie roli uczniów i rodziców w szkole
może zniwelować część zidentyfikowanych barier

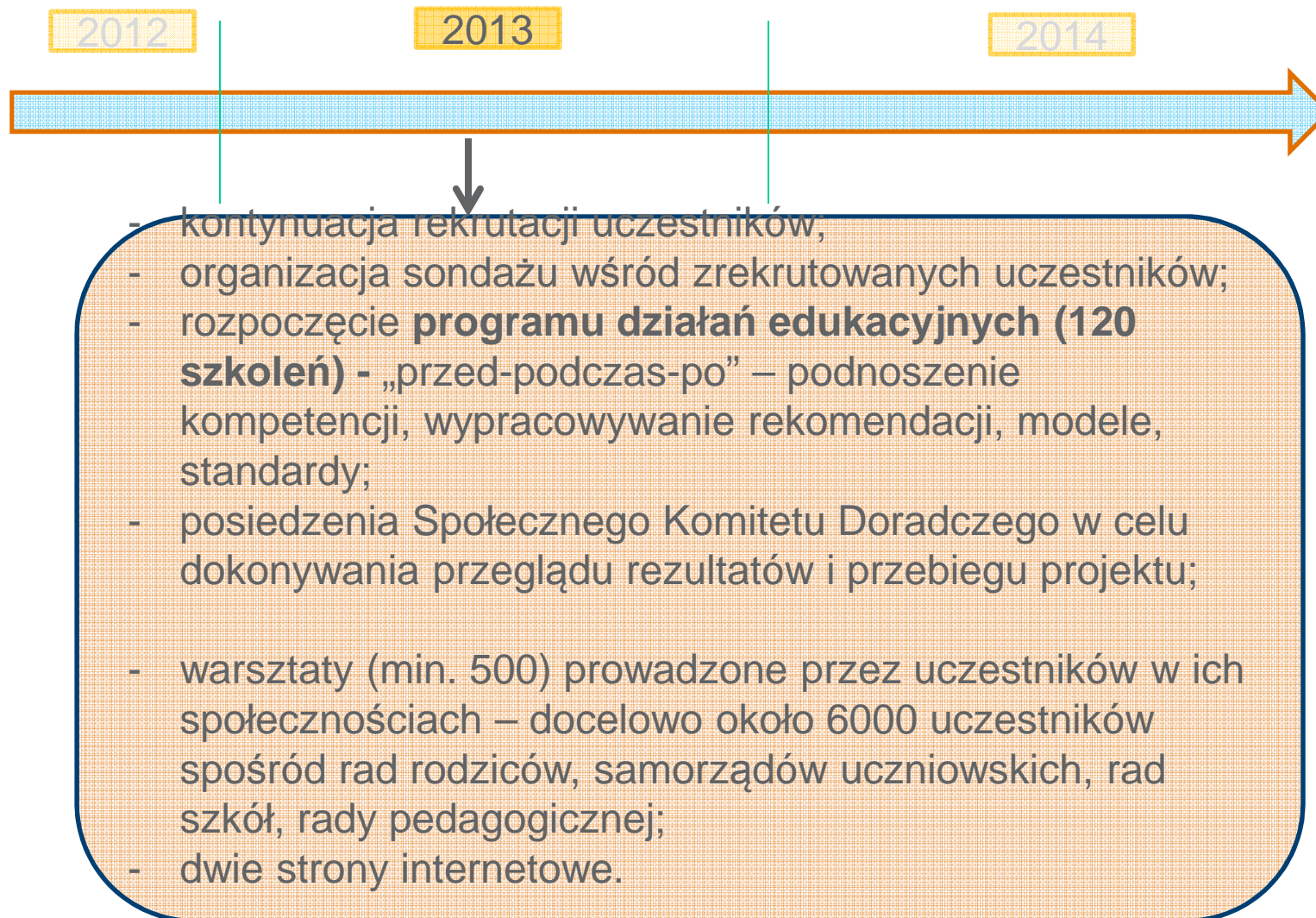
Szczegółowe założenia nowego projektu

DZIAŁANIA PROJEKTU W 2012 ROKU

Szczegółowe założenia nowego projektu

DZIAŁANIA PROJEKTU W 2013 ROKU

Szczegółowe założenia nowego projektu

PROGRAM DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH

Trzy kroki w programie działań edukacyjnych:

1. Obejmuje działania przygotowawcze („przed”),
2. Szkolenia, warsztaty, spotkania z ekspertami, zajęcia z wykorzystaniem dramy, studia przypadków, gry symulacyjne itp. („podczas”),
3. Obejmuje działania następcze („po”) – zadania domowe, mini-projekty.

Zakres programu działań edukacyjnych:

1. Kompetencje społeczne: sztuka komunikacji i praca w zespole, praca projektowa (analiza potrzeb, budowa koalicji, przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektu), twórcze rozwiązywanie konfliktów, szkolne/domowe negocjacje, doskonalenie inteligencji i dojrzałości emocjonalnej oraz,

2. Wiedza: prawo oświatowe (funkcjonowanie rady rodziców w szkole oraz działalność samorządu uczniowskiego, prawa i obowiązki), przykładowe zadania i formy pracy, metody aktywizacji rodziców/uczniów w szkole w różnych obszarach (przemoc i agresja, żywienie, praca z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych itp.)

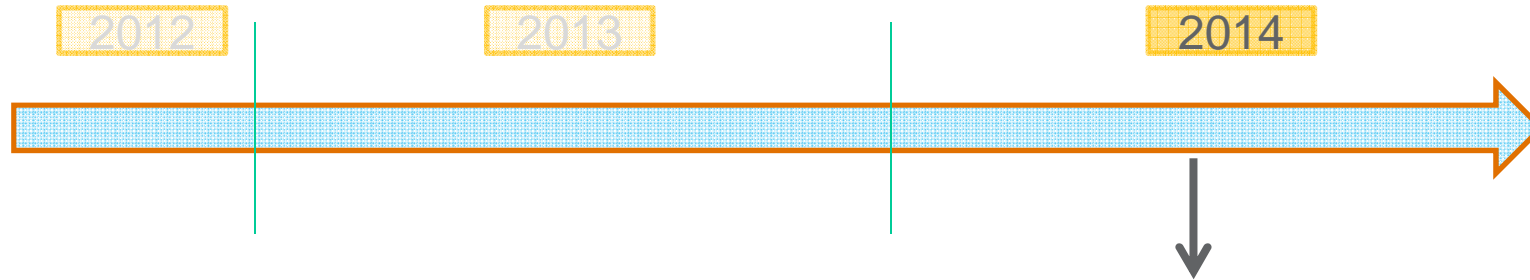
REKOMENDACJE!

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

Szczegółowe założenia nowego projektu

DZIAŁANIA PROJEKTU W 2014 ROKU

- kontynuacja programu działań edukacyjnych (szkolenia) - „przed-podczas-po”;
- posiedzenia Społecznego Komitetu Doradczego w celu dokonywania przeglądu rezultatów i przebiegu projektu;
- opracowanie dwóch poradników przez uczestników projektu;
- podsumowujące projekt regionalne Festiwale Współpracy w Szkole (reportaże i raporty) w celu upowszechnienia rezultatów;
- organizacja sondażu – oczekiwania, postawy, zachowania – jaka zmiana?;
- konkurs na dobre praktyki;
- dwie wkładki do gazet ogólnopolskich;

Szczegółowe założenia nowego projektu OCZEKIWANE REZULTATY

- **Wzrost kompetencji** rodziców/rad rodziców oraz uczniów/samorządów uczniowskich w zakresie wzajemnej współpracy – wyraźne zmiany w atmosferze i klimacie organizacyjnym szkoły;
- **Wzrost wiedzy** uczestników projektu w zakresie ich praw i obowiązków w szkole, a także wzrost znajomości dobrych praktyk (inspiracja do działań);
- **Wypracowane praktyczne i prawne rekomendacje** dotyczące działalności rad rodziców i samorządów uczniowskich – poradniki oraz serwisy internetowe.

Szczegółowe założenia nowego projektu

PRZYKŁADY BUDOWANYCH STANDARDÓW W RAMACH PROJEKTU

- Standardy **komunikowania się** dyrekcji szkoły z rodzicami/uczniami i radami rodziców/samorządami uczniowskimi, również w ramach rady szkoły;
- Standardy **obiegu informacji wewnętrznej** w szkole ze szczególnym uwzględnieniem samorządu uczniowskiego i rady rodziców;
- Standardy **rozwiązywania sytuacji trudnych** w relacjach samorząd uczniowski-szkoła i rada rodziców-szkoła;
- Inne standardy – wynikające z realizacji projektu

Szczegółowe założenia nowego projektu

WSKAŹNIKI – NARZĘDZIEM OCENY I MONITORINGU ORAZ WYZNACZNIKIEM SUKCESU PROJEKTU

1. Sugerowane do dyskusji kierunki zmian w prawie:

- zwiększenie wpływu rodziców na pracę szkoły;
- zmiany zmierzające do zwiększenia dobrostanu ucznia w szkole;
- podmiotowość rad rodziców i samorządu uczniowskiego;
- inne?

2. Sugerowane do dyskusji kierunki zmian mentalnych i postaw – zmiany:

a) w zakresie postaw:

- Od wrogości do (z)rozumienia
- Od wycofania do aktywności
- Od walki/rywalizacji do doskonalenia/współpracy

b) w zakresie myślenia – przesłania strategiczne współczesnej edukacji (np. w edukacji równie ważne jak wiedza jest pasja do nauki, itp.),

c) w zakresie zachowań – budowanie standardów dotyczących określonych sytuacji w szkole.

d) inne, np. w zakresie zwiększania realnego wpływu rad rodziców na program wychowawczy szkoły.

MINISTERSTWO
MINISTERSTWO

Dziękuję za uwagę

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

